SCALION

SCALION INSIGHTS • RAPPORTAGE

Herstel na drie krimpjaren *de Nederlandse industrie groeit weer*

Wat het herstel van de Nederlandse industrie in 2026 betekent voor kansen, risico's en marktontwikkeling: een analyse van Scalion Insights.

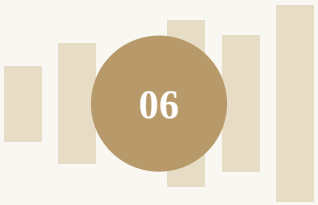

Scalion Research & Advisory | Augustus 2026
Gebaseerd op: economische sectoranalyse door Edse Dantuma, econoom Industry & Healthcare, 30 juni 2026.

IN HET KORT

De belangrijkste cijfers uit de analyse

Na drie jaar van krimp groeit de Nederlandse industrie in 2026 naar verwachting weer, vooral gedragen door chipmachinemakers. Tegelijk lopen de verschillen tussen deelsectoren sterk uiteen.

2%
Verwachte groei van de Nederlandse industriële productie in 2026, na drie krimpjaren

55,9
Nederlandse inkoopmanagersindex in mei 2026, hoogste stand in bijna vier jaar

51,3
Inkoopmanagersindex van de eurozone in juni 2026, ver onder het Nederlandse niveau

50%
Amerikaans invoertarief op staal en aluminium

€365 mld.
EU-handelstekort met China, circa €1 miljard per dag

78%
Gemiddelde industriële bezettingsgraad in Q2 2026, nog onder het langjarig gemiddelde van 80,7%

Bron: zie bronvermelding

CONTEXT

Chipmachines trekken de groei, geopolitiek blijft drukken

Na drie jaar van krimp ziet de Nederlandse industrie de productie in 2026 weer groeien. Vooral de aantrekkende vraag naar chipmachines zorgt voor de hogere groeiverwachting. De hogere energieprijzen door de oorlog rond Iran en de blokkade van de Straat van Hormuz hebben het vertrouwen van consumenten en producenten gedrukt, waardoor verwachtingen rond uitvoer, investeringen en consumptie wat getemperd blijven.

Diezelfde geopolitieke schok leidde ook tot extra voorraadopbouw en minder Chinese concurrentie voor de energie-intensieve industrie, een tijdelijk effect dat dit jaar voor wat extra productiegroei zorgt. Daarnaast ondersteunen hogere defensie-uitgaven, Duitse infrastructuurinvesteringen en EU-invoerbeperkingen zoals de CO2-grensbelasting en de verhoogde staalheffing de groei in toenemende mate.

Nederland onderscheidt zich daarbij duidelijk van andere eurolanden: de inkoopmanagersindex kwam in mei op 55,9 uit, de hoogste stand in bijna vier jaar, terwijl de eurozone als geheel in juni op 51,3 bleef steken. Amerikaanse invoerheffingen, vooral het 50 procent-tarief op staal en aluminium, verslechteren tegelijk de concurrentiepositie van Nederlandse producten op de Amerikaanse markt.

Bron: zie bronvermelding

SECTOR IN BEELD

Tweedeling tussen technologie en energie-intensieve industrie

De hogere industriële activiteit blijkt uit betere order- en voorraadposities, maar de verwachte bedrijvigheid ligt voor het eerst sinds juli 2025 weer onder het langjarig gemiddelde. De investeringsverwachting voor 2026 sloeg om van ruim 5 procent groei in het najaar naar 3 procent krimp in het voorjaar, een weerspiegeling van de groeiende tweedeling: een deel van de technologische industrie profiteert van semicon, elektrificatie en defensie, terwijl vrachtwagens, auto-onderdelen en de energie-intensieve basisindustrie onder druk staan.

In de chemie ligt de productie circa 25 procent onder de piek; basismetaal, kunststofproducten en bouwmaterialen zitten rond 20 procent onder hun eerdere top. Chemiebedrijf Dow schrapt meer dan een vijfde van het aantal banen in Nederland en Evonik meer dan tweeduizend banen in Duitsland, onderdeel van een golf aan Europese sluitingen die tussen 2022 en 2025 verzesvoudigde, met een capaciteitsverlies van 37 miljoen ton tot gevolg. Chipmachinemakers doorstaan de druk juist goed: de 'Grote Drie' (ASML, ASM, Besi) rapporteren dit jaar sterke verbetering en een forse orderintake, gedreven door de AI-boom en de vraag naar datacentercapaciteit.

GROEISECTOREN	SECTOREN ONDER DRUK
Chipmachines: sterke orderintake door AI-boom en datacentervraag	Chemie: structurele overcapaciteit en goedkope Aziatische import
Defensie-industrie: langjarige vraagimpuls uit hogere EU-uitgaven	Basismetaal: hard geraakt door Amerikaans staal- en aluminiumtarief
Maritieme sector: goed gevulde orderboeken door onderhoud en retrofit	Automotive: nog altijd 15%+ onder pre-pandemieniveau aan EU-verkoop
Farma: Nederland blijft aantrekkelijk voor productie-investeringen	Kunststofrecyclers: verdrongen door goedkoop nieuw plastic
Metaalbewerkers: gunstige ontwikkeling vanuit halfgeleidermarkt	Voedingsindustrie: productie stagneert rond het niveau van 2018

Groeisectoren en sectoren onder druk binnen de Nederlandse industrie naast elkaar.

Bron: zie bronvermelding

KANSEN & RISICO'S

Wat dit herstel aan mogelijkheden en aandachtspunten biedt

Voor toeleveranciers, investeerders en beleidsmakers is het Nederlandse industrieherstel geen uniform verhaal. Onderstaande tabel geeft een snel overzicht; de toelichting volgt eronder.

KANSEN	RISICO'S
Nederland groeit duidelijk sneller dan de eurozone als geheel	Amerikaanse tarieven (vooral 50% op staal/aluminium) blijven drukken
AI- en datacentervraag stuwt de halfgeleiderketen structureel	EU-handelstekort met China van €365 mld. wijst op aanhoudende importdruk
Hogere defensie-uitgaven scheppen langjarige vraag voor toeleveranciers	Energie-intensieve industrie kampt met structurele overcapaciteit
EU-importbeperkingen (CBAM, staalheffing) beschermen Europese producenten	Investeringsverwachting sloeg om van +5% groei naar 3% krimp
Zuid-Korea en Taiwan groeien als nieuwe chipgerelateerde afzetmarkten	Defensieorders vertalen zich traag naar orders door lange gunningstrajecten

Kansen en risico's van het Nederlandse industrieherstel naast elkaar.

KANSEN NADER TOEGELICHT

Kansen

- Nederland als koploper binnen de eurozone: een inkoopmanagersindex van 55,9 tegenover 51,3 voor de eurozone wijst op aanhoudende, substantiële groei die zich onderscheidt van omringende landen.
- Chipmachines als groeimotor: de AI-boom en toenemende vraag naar datacentercapaciteit zorgen voor een forse orderintake bij ASML, ASM en Besi en hun toeleveranciers.
- Defensie als langjarige vraagbron: hogere Europese defensie-uitgaven en Duitse infrastructuurinvesteringen van €500 miljard scheppen structurele vraag voor Nederlandse toeleveranciers in metaal en maritiem.
- EU-bescherming van Europese producenten: de verdubbeling van de EU-importheffing op staal per 1 juli en de CO2-grensbelasting verkleinen het aandeel goedkope import in de EU-consumptie.

RISICO'S NADER TOEGELICHT

Risico's

- Amerikaanse tarieven blijven een structurele last: vooral het 50 procent-tarief op staal en aluminium verslechtert de concurrentiepositie van Nederlandse producten, ook bij halffabricaten met veel metalen onderdelen.
- Chinese concurrentiedruk blijft groeien: het EU-handelstekort met China liep op tot €365 miljard, mede door omleiding van voor de VS bestemde Chinese goederen naar Europa.
- Structurele overcapaciteit in de chemie: de wereldwijde petrochemische capaciteit groeide de afgelopen vijftien jaar met 65 procent, vooral in China, en blijft toenemen, met verdere sluitingen in Europa als gevolg.

- Omslaande investeringsverwachting: de swing van +5 procent groei naar 3 procent krimp in investeringsverwachting wijst op toenemende onzekerheid bij producenten zelf.

Bron: zie bronvermelding

BUSINESS CASE

Financiële mogelijkheden: wat zit erachter?

De analyse rapporteert productie- en confidence-indicatoren, geen directe bedrijfscijfers. Toch zijn er duidelijke financiële aanknopingspunten te herleiden voor toeleveranciers en investeerders:

- Halfgeleiderketen als hefboom: de sterke orderintake bij de 'Grote Drie' werkt door naar honderden Nederlandse toeleveranciers in de productieketen, van verspaners tot plaatbewerkers.
- Defensiebudgetten als langetermijninkomstenbron: hoewel gunningstrajecten traag verlopen, bieden meerjarige defensie-uitgaven een voorspelbaardere vraaglijn dan cyclische consumentenmarkten.
- EU-importbescherming verschuift marges: een dalend aandeel staalimport in de EU-consumptie (van 25% naar 13%) kan Europese producenten meer prijszettingsvermogen geven, mits zij capaciteit tijdig opschalen.
- Farma blijft investeringswaardig: ondanks Amerikaanse productieverschuivingen blijft Nederland aantrekkelijk voor internationale farmaceuten, zoals Eli Lilly's investering van €2,6 miljard in Leiden.

Voor organisaties die dit willen vertalen naar eigen investeringskeuzes: weeg blootstelling aan Amerikaanse tarieven en Chinese importconcurrentie expliciet mee naast groeisegmenten als chipmachines en defensie.

MARKTONTWIKKELING

Waar staat de sector, en waar gaat dit heen?

- VS en China groeien niet langer als afzetmarkten voor Nederlandse industrie; Zuid-Korea en Taiwan winnen aan belang als chipgerelateerde markten.
- Digitalisering, energietransitie en AI houden vooral producenten van chipmachines, elektrische apparatuur en hoogwaardige componenten structureel op peil.
- Automotive-toeleveranciers zien voorzichtig herstel in 2026 met gematigd verder herstel in 2027, ondersteund door EV-stimulering en vervangingsvraag.
- EU zint op verdere maatregelen tegen Chinese import in chemie, staal, auto's en machines, al zijn Europese regeringsleiders verdeeld uit vrees voor Chinese tegenmaatregelen.

Bron: zie bronvermelding

CONCLUSIE

Wat betekent dit voor jouw organisatie?

De Nederlandse industrie laat zien dat herstel en structurele druk tegelijk kunnen bestaan: een groei van 2 procent na drie krimpjaren, gedragen door chipmachines en defensie, terwijl chemie, basismetaal en kunststofrecyclers met structurele overcapaciteit en importconcurrentie blijven kampen.

Voor toeleveranciers en investeerders betekent dit: profiteer waar mogelijk van de halfgeleider- en defensieketen, maar wees scherp op blootstelling aan Amerikaanse tarieven en Chinese importdruk in energie-intensieve segmenten.

> Wil je weten hoe jouw positie in de industriële waardeketen zich verhoudt tot deze tweedeling? Scalion denkt graag mee over waar jouw sector kansen en risico's het hardst raakt. www.scalion.nl.

Bronvermelding: deze rapportage is een analyse en samenvatting door Scalion, gebaseerd op een economische sectoranalyse van de Nederlandse industrie door Edse Dantuma, econoom Industry & Healthcare, gepubliceerd op 30 juni 2026. Cijfers in dit document zijn ontleend aan die publicatie; interpretaties, risico-inschattingen en de sectie over financiële mogelijkheden zijn duiding van Scalion en dienen niet te worden gelezen als bevestigde prognoses van de oorspronkelijke auteur.